

Økonomiministeren (Per Hækkerup):

Efter de meget urolige forhold på de internationale valutamarkeder i 1974 skete der en normalisering af forholdene i 1975. For Danmark var det af betydning, at det europæiske valutasamarbejde fungerede gnidningsfrit og sikrede stabile kursforhold over for Tyskland, Beneluxlandene samt Norge og Sverige. I sommeren 1975 besluttede den franske regering på ny at lade francen, hvis deltagelse i valutasamarbejdet var blevet suspenderet i januar 1974, deltage i dette valutasamarbejde. Som baggrund for den mere rolige udvikling på de europæiske valutamarkeder i 1975 skete der en udvikling henimod en bedre indbyrdes balance på handels- og betalingsbalancerne inden for EF, idet overskuddet på den tyske betalingsbalance blev formindsket, samtidig med at der skete en forbedring i Englands, Frankrigs og Italiens betalingsbalancetilting.

Mens der siden årsskiftet har været forholdsvist stabile kursforhold mellem den amerikanske dollar og slangevalutaerne, har forholdene på de europæiske valutamarkeder derimod været meget urolige. Udgangspunktet herfor var en uro omkring liraen, der i januar førte til, at de italienske myndigheder besluttede at suspendere den officielle valutannotering. Selv om noteringen blev genoptaget i begyndelsen af marts, har det som følge af usikkerhed omkring den politiske situation i Italien ikke hidtil vist sig muligt på ny at få skabt ro omkring lirekursen. Det seneste udslag af denne usikkerhed er den italienske regerings beslutning om i sidste uge som en midlertidig foranstaltning at indføre en 50 pct.s deponeringsforpligtelse for køb af udenlandsk valuta.

Fra Italien bredte uroen sig til Spanien, hvor kursen på pesetas blev nedskrevet i februar, og videre til Frankrig. I en periode i februar var der et betydeligt pres imod den franske franc, men det lykkedes at opfange virkningerne på dette pres inden for rammerne af slangesamarbejdet. I den anden uge af marts opstod der imidlertid et nyt pres imod francen. De problemer, som det fornyede pres stillede det europæiske valutasamarbejde over for, blev drøftet ved et møde i Bruxelles blandt slangelandenes økonomi- og finansministre. Fra et dansk synspunkt var det skuffende, at Frankrig

ved afslutningen af disse forhandlinger erklærede, at Frankrig ligesom i januar 1974 midlertidigt ønskede at ophøre med at deltage aktivt i slangesamarbejdet.

En sidevirkning af mødet i Bruxelles den 15. marts var, at der i forbindelse med Frankrigs suspension af sin deltagelse i slangesamarbejdet opstod usikkerhed omkring de eksisterende kursrelationer mellem de valutaer, der fortsat deltog i slangesamarbejdet. Denne usikkerhed havde først og fremmest karakter af en udbredt forventning om, at centralkursen for D-mark ville blive forhøjet over for de øvrige slangevalutaer. På denne baggrund blev ugen fra 15. til 19. marts en meget urolig uge på de europæiske valutamarkeder. For at sikre en opretholdelse af 2¼ pct.-båndet over for de øvrige slangevalutaer måtte Den tyske Forbundsbank i den omtalte uge købe meget betydelige beløb af de øvrige slangevalutaer. Presset var særlig stærkt imod den belgiske franc og den danske krone, og nationalbankerne i Danmark og Belgien støttede samtidig deres valutaer ved betydelige køb af egen valuta. Da valutamarkederne åbnede efter weekenden 21.-22. marts, var der ikke længere noget pres på slangen, og i tiden, der er forløbet siden da, har der — uanset at D-marken fortsat har ligget i toppen af slangen — stort set ikke været behov for indgreb på valutamarkederne for at hindre, at kursafstanden mellem den højest og lavest noterede valuta overskred 2¼ pct. I de sidste uger er der sket en moderat styrkelse af kronens relative stilling inden for slangen.

Når jeg har beskrevet baggrunden for valutakrisen i marts så forholdsvist indgående, er det for at gøre det klart, at denne krise ikke havde sit udspring i en krise omkring den danske krone. Det, der stod på spil i marts, var selve det europæiske valutasamarbejdes fremtid. Presset imod kronen var i nogle dage meget stærkt, men der var hos regeringen ingen tvivl om, at det var af vital interesse for Danmark, at slangesamarbejdet kunne fortsætte, og jeg er overbevist om, at en ændring af kronens centralkurs ville have gjort det langt vanskeligere at løse de økonomiske problemer, som vi står over for. I krisedagene i marts kunne man konstatere, at samarbejdet mellem centralbankerne i slangelandene fungerede gnidningsfrit og effektivt. Erfaringerne viste, at